CUVÎNTARE LA PRIMA ŞEDINŢĂ PLENARĂ A CONSILIULUI NAŢIONAL AL CERCETĂRII ŞTIINŢIFICE

— 14 iulie 1966 —

Plenara lărgită a Consiliului Naţional al Cercetării Ştiinţifice, la care participă un mare număr de oameni de ştiinţă şi specialişti din toate domeniile activităţii ştiinţifice, reprezintă, s-ar putea spune, un adevărat forum al ştiinţei româneşti. S-au dezbătut aici probleme legate de mai buna organizare a activităţii ştiinţifice în ţara noastră în legătură cu adoptarea planului de cercetare ştiinţifică pe anii 1966—1970. Referindu-se la aprecierile făcute în discuţii, tovarăşul Ceauşescu a subliniat că întocmirea planului de cercetare este opera colectivă a celor mai buni oameni de ştiinţă şi specialişti din ţara noastră ; la elaborarea lui a participat un număr mare de cadre de specialişti din aparatul de stat, din întreprinderi şi instituţii. La fundamentarea planului s-a pornit de la cerinţele progresului economic şi social al patriei noastre ; măsurile prevăzute sînt menite să răspundă în mare măsură acestor cerinţe, să ajute la rezolvarea multiplelor probleme care stau în faţa societăţii noastre. Vorbitorul a subliniat că este pentru prima dată cînd se întreprinde o asemenea muncă complexă pentru orientarea în perspectivă a cercetării ştiinţifice. Aceasta impune desigur o mare răspundere.

După ce s-a referit la defecţiunile care au existat în coordonarea activităţii ştiinţifice în trecut şi care au în-

greunat unirea eforturilor oamenilor de știință, tovarășul Ceaușescu a arătat că actualul plan de cercetare pe cinci ani reprezintă un pas hotărîtor înainte în activitatea științifică. Pentru aceasta, a spus vorbitorul, cred că putem felicita din toată inima pe cei care au contribuit la înfăptuirea lui. Elaborarea unui plan cincinal de cercetare științifică, în strînsă legătură cu planul economic de dezvoltare generală a țării, are o mare însemnătate pentru dezvoltarea științei românești. El va exercita fără îndoială o puternică înrîurire asupra întregii noastre activități științifice. Planul cuprinde sarcini legate nemijlocit de aplicarea în producție, încă în cursul acestui cincinal, a rezultatelor cercetării științifice. Tovarășul Ceaușescu a arătat că programul de cercetare științifică va trebui să fie bine cunoscut în toate institutele, laboratoarele uzinale, de către toți oamenii de știință și cercetătorii, astfel ca fiecare să știe ce îndatoriri îi revin, să poată acționa pentru înfăptuirea în cele mai bune condiții a obiectivelor științifice de perspectivă.

După ce a subliniat însemnătatea științelor sociale și umaniste, vorbitorul s-a oprit în mod deosebit asupra acelor sectoare ale activității științifice care au un rol hotărîtor în sporirea avuției societății, în producția de bunuri materiale. Trebuie să acordăm o atenție deosebită cercetării științifice în domeniile care contribuie la asigurarea progresului rapid al patriei noastre pe calea construirii societății socialiste. Noi nu subapreciem importanța științelor sociale. Pornind de la rolul mare pe care îl are cunoașterea istoriei poporului, noi acordăm toată atenția dezvoltării științelor istorice, elaborării unei istorii care să redea în mod fidel evenimentele trecutului. În același timp însă, să nu uităm, tovarăși, că poporul român e chemat să făurească în mod conștient istoria prezentă a României. De felul cum se va munci astăzi depinde ceea

ce vor scrie istoricii de mîine. Noi dorim ca ei să scrie că ne-am făcut datoria pe deplin față de patrie, față de popor.

Planul de cercetare cuprinde obiective foarte diferite. Desigur, toate au importanța lor. Direcția principală a întregii noastre activități trebuie să fie îndreptată însă spre un singur scop. Fie că are un caracter aplicativ sau fundamental, cercetarea științifică trebuie să servească societății, mersului ei înainte. De cînd se face știință, de cînd a început omul să se ocupe de cunoaștere, nimeni nu a cercetat de dragul de a cerceta. Marii savanți și-au propus întotdeauna să muncească pentru a lărgi cunoașterea umană, pentru a da omului posibilitatea de a deveni stăpîn asupra bogățiilor naturii, de a le folosi într-o măsură tot mai mare spre binele său. Numai astfel știința servește omului, societății, omenirii.

În continuare vorbitorul a spus : În condițiile revoluției tehnice la care asistăm astăzi, problema aplicării rezultatelor cercetării științifice capătă o importanță primordială. În întreaga lume, mă refer îndeosebi la țările avansate, problema aplicării în practică a cercetării științifice a devenit un imperativ. Fiecare caută ca rezultatele cercetării să fie aplicate cît mai grabnic, pentru a servi neîntîrziat progresului economic. De aceea, stabilind temele de cercetare, programul pe care îl elaborați trebuie să asigure în același timp crearea condițiilor pentru aplicarea rapidă a rezultatelor cercetării în domeniile respective de activitate. Cercetarea științifică trebuie privită, pînă la urmă, prin prisma eficienței sale, a aportului la sporirea bogățiilor materiale și spirituale ale poporului nostru. Consiliul Național al Cercetării, ministerele, institutele de cercetare trebuie să dea o atenție mai mare acestei probleme care, după părerea mea, are o importanță deosebit de mare pentru țara noastră. Este necesar să se în-

tărească legătura între știință și producție, astfel ca ceea ce se descoperă pe tărîmul cercetării să-și găsească aplicarea în producție. La rîndul ei, producția trebuie să împingă mereu înainte cercetarea științifică, cerîndu-i, solicitîndu-i să rezolve noi și noi probleme. Această condiționare reciprocă a producției și a științei este un factor de primă importanță menit să ajute la rezolvarea în cît mai bune condiții a obiectivelor planului pe care îl dezbateți.

Vorbitorul s-a ocupat apoi de problema cadrelor, a pregătirii cercetătorilor de mîine. Referindu-se la unele critici făcute în cadrul dezbaterilor, tovarășul Ceaușescu a arătat că institutele de cercetare ale Academiei și departamentale, forurile învățămîntului superior au un rol de mare răspundere în asigurarea condițiilor pentru pregătirea specialiștilor în toate domeniile de activitate științifică. Trebuie să fie puse în fața tinerilor sarcini care să le solicite întreaga capacitate și putere de muncă, care să le stimuleze voința de a se perfecționa. Totodată ei trebuie ajutați în rezolvarea cu succes a sarcinilor ce le sînt încredințate.

Fiecare dintre oamenii noștri de știință poate aduce o contribuție sporită la creșterea cadrelor de care avem nevoie. Dacă vrem, într-adevăr, să ridicăm știința în țara noastră la un nivel din ce în ce mai înalt, să facem ca ea să țină pasul cu dezvoltarea științei contemporane, trebuie să antrenăm cu curaj în această muncă un număr din ce în ce mai mare de cadre tinere. Numai așa știința noastră va putea să progreseze.

Dezvoltarea economiei noastre — a spus vorbitorul — creează condiții materiale din ce în ce mai bune pentru activitatea de cercetare științifică. Depinde acum foarte mult de felul în care știm să asigurăm schimbul de mîine al științei românești, noile generații de cercetători ai pa-

triei noastre. Conducerea partidului își exprimă convingerea că oamenii noștri de știință își vor face cu cinste datoria în munca de pregătire a noilor cadre de cercetători.

Sîntem, s-ar putea spune, la început de drum nou — a spus în continuare vorbitorul. — Planul de cercetare științifică pe cinci ani, alături de planul dezvoltării economice și sociale a patriei noastre, oferă cadrul necesar pentru asigurarea progresului întregii societăți. Am creat forme organizatorice mai bune ; mulți dintre dv. au subliniat importanța Consiliului Național, importanța îndatoririlor pe care le are el în îndrumarea și coordonarea activității de cercetare științifică. Trebuie spus însă că nici existența planului, nici existența Consiliului Național al Cercetării Științifice, oricît de bune ar fi și unul și altul, nu rezolvă de la sine problema mersului înainte al științei românești. Aceasta cere eforturi perseverente din partea tuturor oamenilor de știință pentru traducerea în viață a obiectivelor stabilite.

În continuare tovarășul Ceaușescu a spus : Probabil că în timpul îndeplinirii sale va trebui să mai aducem unele îmbunătățiri planului. Consiliul Național, comisiile sale, trebuie să asigure permanent ca planul de cercetare să corespundă cerințelor dezvoltării economice și sociale, progresului general al societății, să țină seama de realizările științei mondiale. Același lucru se poate spune despre formele organizatorice. Vor trebui aduse permanent îmbunătățiri metodelor de muncă, astfel încît acest instrument pe care îl avem la îndemînă pentru îndrumarea și conducerea cercetării științifice — Consiliul Național — să poată fi folosit cu cea mai mare eficacitate. În această direcție trebuie să-și aducă contribuția întregul colectiv de oameni de știință și cercetători.

Avem perspective bune ; există toate condițiile ca programul de cercetare științifică, parte integrantă a programului general de dezvoltare a societății noastre, să poată fi îndeplinit cu succes. Ne exprimăm convingerea — a spus în încheiere tovarășul Ceaușescu — că oamenii de știință din patria noastră, alături de întregul popor, își vor aduce contribuția la înfăptuirea programului elaborat de Congresul al IX-lea al partidului, că știința românească va fi la înălțimea cerințelor măreței opere de desăvîrșire a construcției socialiste.